

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Ing. Z. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení o žalobě R. K., zast. advokátem JUDr. Jiřím Mazalem, se sídlem AK v Písku, Národní svobody 26, proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 6. 2007, č. j. 10 Ca 24/2007 - 51,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 12. 2006, č. j. KUJCK/32767/2006/2/OLVV/P109-Ři, bylo rozhodnuto o vině a trestu ve věci přestupku spáchaného dle ust. § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, žalobcem (výrokem I. cit. rozhodnutí) a osobou zúčastněnou na řízení před krajským soudem v Českých Budějovicích (dále „krajský soud“) (výrokem II. cit. rozhodnutí). Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce dne 22. 2. 2007 žalobu, ve které označil jako osobu na řízení zúčastněnou R. K. Krajský soud přípisem 10 Ca 24/2007 - 14 ze dne 10. 4. 2007 osobu na řízení zúčastněnou uvědomil o řízení a vyzval ji, aby oznámila, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby na řízení zúčastněné. K uvedené výzvě bylo soudu zasláno dne 16. 5. 2007 vyjádření s tím, že se jmenovaná k žalobě připojuje a s důvody i petitem žaloby se ztotožňuje. Rozsudkem krajského soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 10 Ca 24/2007 - 24 rozhodl krajský soud tak, že žalobu proti

rozhodnutí žalovaného ve výroku I o vině žalobce, uložené pokutě a nákladech řízení zamítl a žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve výroku II o vině R. K., uložené pokutě a nákladech řízení odmítl. Proti tomuto rozsudku je vedeno u Nejvyššího správního soudu samostatné řízení o kasační stížnosti žalobce pod sp. zn. 5 As 34/2007.

Ve smyslu ust. § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) je legitimován k podání kasační stížnosti účastník řízení, z něhož napadané rozhodnutí vzešlo nebo osoba zúčastněná na řízení. Paní R. K., které v řízení před krajským soudem svědčilo procesní postavení osoby zúčastněné na řízení (dále „stěžovatelka“), tak byla legitimována k podání kasační stížnosti, což dne 5. 6. 2007 také společně s žalobcem učinila. S podáním kasační stížnosti nebyla splněna poplatková povinnost, proto krajský soud samostatnými usneseními ze dne 5. 6. 2007 vyzval žalobce (č. j. 10 Ca 24/2007 - 46), jakož i stěžovatelku (č. j. 10 Ca 24/2007 - 47) k úhradě soudního poplatku ve výši 3000 Kč a současně je poučil o tom, že řízení v případě nezaplacení soudního poplatku bude zastaveno. Dne 15. 6. 2007 splnil poplatkovou povinnost pouze žalobce, a to vylepením kolkových známek na přípis zaslaný k výzvě jemu určené, doručený krajskému soudu dne 15. 6. 2007.

Usnesením krajského soudu ze dne 25. 6. 2007, č. j. 10 Ca 24/2007 - 51 bylo řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zastaveno. Soudní poplatek nebyl uhrazen ani s podáním kasační stížnosti.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, ve které namítá, že soudní poplatek byl uhrazen ve výši 3000 Kč společně a nerozdílně s žalobcem, a to s odkazem na ust. § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích. Stěžovatelka namítá, že podala s žalobcem společnou kasační stížnost, a proto soudní poplatek byl uhrazen. Stěžovatelka dále poukazuje na porušení ust. § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, když správce daně namísto zákonné osmidenní lhůty vyzval stěžovatelku i žalobce k úhradě do 3 dnů a nepřipustil proti výzvě odvolání. Navrhuje proto, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno v celém rozsahu v souladu s ust. § 49 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků nebo aby byla věc postoupena k rozhodnutí nadřízenému orgánu v souladu s ust. § 49 odst. 5 cit. zákona.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou.

Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je poplatníkem ve věcech správního soudnictví ten, kdo podal kasační stížnost. Povinnost zaplatit soudní poplatek přitom plyne z procesního postavení účastníka řízení, který činí úkon poplatku podléhající.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné korigovat závěry stěžovatelky, tvrdí-li tato, že podala spolu s žalobcem společnou kasační stížnost, a proto splněním poplatkové povinnosti žalobcem byla splněna v souladu s ust. § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích poplatková povinnost i za ni. V projednávané věci však nebyla podána společná kasační stížnost, nýbrž jedním písemným podáním podali žalobce i stěžovatelka dvě kasační stížnosti.

Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, jímž se stěžovatel domáhá jeho zrušení. Při posouzení věci je především nutno vycházet z následujících skutečností:

Správním orgánem byla především vedena dvě samostatná správní řízení ve věcech přestupků, kterých se svým chováním dopustil jednak žalobce a jednak stěžovatelka. Každý z nich přitom naplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 47 zákona o přestupcích výlučně svým chováním. Obligatorním znakem přestupku je zavinění, přitom podle ust. § 3 zákona o přestupcích postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Přestupkový zákon, ale ani trestní řízení správní obecně, nezná princip „kolektivního zavinění“, resp. „kolektivní viny“. Zavinění obecně je vždy vybudováno na složce vědění a složce vůle; z jejich existence nebo naopak absence potom vychází rozlišování dvou základních forem zavinění, a to zavinění z nedbalosti a zavinění úmyslné. Jakkoli stěžovatelka i žalobce byli shledáni vinnými z přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, každý se ho dopustil svým vlastním jednáním; subjekt přestupku jakož i subjektivní stránka je zde ve věci určující a nezaměnitelná. Na této skutečnosti nic nemůže změnit ani to, když správní orgán rozhodoval ve společném řízení a vydal jedno rozhodnutí se samostatnými výroky ve vztahu ke každému z účastníků řízení.

Stěžovatelka proti rozhodnutí, jímž žalovaný pravomocně ve věci přestupku, který jí byl kladen za vinu, rozhodl ve výroku II. výše uvedeného rozhodnutí, správní žalobu nepodala. Výrokem II. rozhodnutí žalovaného nemohl být žalobce, který naopak žalobu podal, dotčen na svých právech, resp. ve vztahu k němu se o takové dotčení nejednalo ani z povahy věci se jednat nemohlo. Protože tak nebyly naplněny materiální znaky rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., krajský soud žalobu do tohoto výroku odmítl. Jak již bylo uvedeno výše, kasační stížností se lze domáhat zrušení pravomocného rozhodnutí krajského soudu, nelze však přitom toto právo zcela absolutizovat a vykládat extenzivně a rezignovat na samotné možné důvody z nichž lze kasační stížnost podat a na procesní postavení osob, které tak činí.

Ve vztahu ke stěžovatelce, která byla rozhodnutím správního orgánu na svých veřejných subjektivních právech dotčena, ale která se však jejich ochrany nedomáhala správní žalobou, byla žaloba žalobce odmítnuta. Naproti tomu ve vztahu k žalobci se krajský soud zabýval meritorním přezkoumáním rozhodnutí žalovaného, porušení jeho práv neshledal, a proto byla žaloba zamítnuta.

Důvody, z nichž lze kasační stížnost, již se stěžovatel domáhá soudní ochrany před Nejvyšším správním soudem, poté kdy se mu nedostalo této ochrany v řízení před krajským soudem, podat, je nutno posuzovat v uvedených souvislostech.

Jestliže k podání žaloby ve správním soudnictví je podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. povolán pouze ten, kdo je dotčen na svých subjektivních právech, pak rozhodnutím o přestupku stěžovatelky je dotčena pouze ona a nikoliv žalobce. Proto na základě žaloby žalobce nebylo lze projednat žalobu směřující do výroku II rozhodnutí žalovaného, a proto krajský soud správně v této části žalobu odmítl.

Je-li žaloba krajským soudem odmítnuta, přichází v úvahu důvod, pro který lze kasační stížnost podat, pouze podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud tak v řízení pouze zkoumá to, zda krajský soud neporušil zákon, když návrh odmítl, aniž by se zabýval otázkami skutkovými. Naopak v případě, kdy krajský soud rozhodnutí žalovaného zruší nebo žalobu zamítne, činí tak vždy až poté, kdy podrobí soudnímu přezkumu rozhodnutí správního orgánu v plné jurisdikci, tzn. zkoumá otázky skutkové i právní. V kasační stížnosti podané v tomto případě lze uplatnit důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s.

Z výše uvedeného je zřejmé, že z povahy věci je vyloučeno, aby bylo možno společné písemné podání, které stěžovatelka s žalobcem učinila, považovat za společnou kasační stížnost,

když otázky, které by v kasačním řízení náleželo Nejvyššímu správnímu soudu zkoumat se u každého z nich liší. Jak již bylo uvedeno výše, povinnost zaplatit soudní poplatek se odvíjí od procesního postavení účastníka řízení – to bylo v daném případě v řízení před krajským soudem odlišné.

Ústavně konformním výkladem povinnosti uhradit soudní poplatek se zabýval rovněž Ústavní soud; ve svém nálezu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 664/03 (www.nalus.usoud.cz). přitom konstatoval: „*Interpretace zákona č. 549/1991 Sb., podle níž účastník řízení je povinen platit soudní poplatek za každé správní rozhodnutí, která jsou skutkově a právně zcela identická, týkají se týchž účastníků a jsou vydána v jeden den stejným správním orgánem, je nejen disproportní, ale také protiústavní.*“ Nejvyšší správní soud se s výše uvedenou argumentací, jakkoli dopadá na řízení o žalobě, zcela ztotožňuje, nicméně ve věci nyní projednávané se o takový případ, jak vyplývá z výše podaného odůvodnění, nejedná. Zcela totiž absentuje identita účastníků jakož i identita skutková. Skutečnost, že byla rozhodnutí vydána stejným orgánem a ve stejný den na tom již nic nemění.

Nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

Usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost (§ 9 odst. 7 cit. zákona).

Krajský soud v Českých Budějovicích se nedopustil tvrzené nezákonnosti, když pro nesplnění poplatkové povinnosti řízení o kasační stížnosti stěžovatelky zastavil.

Námítky stěžovatelky stran nesprávného postupu soudu (správce daně) při vydání výzvy k úhradě poplatku jsou zcela nepřipadné. Ustanovení § 73 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků nelze v řízení před soudem, s odkazem na ust. § 1 odst. 4 cit. zákona použít. Uvedené ustanovení § 73 zákona lze obecně při uložení a vymáhání platební povinnosti použít; to však platí pouze za podmínky, že zákon podle kterého byla platební povinnost uložena, nestanoví jinak; zákon o soudních poplatcích, jakožto lex specialis, tak však činí. Stejně nepřiléhavý je i návrh stěžovatelky, dovolává-li se tato postupu dle § 49 zákona o správě daní a poplatků.

O náhradě nákladů bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s přihlédnutím k § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů, žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2008

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu